

Persbericht Werkgroep Behoud de Peel

ONDERZOEK TOONT AAN: SPUITVRIJE BUFFERZONE ROND NATUUR IS NOODZAKELIJK

28 APRIL 2026

Onderzoek van Werkgroep Behoud de Peel toont aan dat een spuitvrije zone van 2000 meter nodig is om de influx van pesticiden drastisch te verlagen en de natuurwaarden van De Groote Peel effectiever te beschermen. Deze zone overlapt met de bestaande hydrologische bufferzone van 2000 meter, wat kansen biedt voor een integrale aanpak.

De studie is uitgevoerd naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State van 2 april 2025, waarin wordt opgeroepen tot een *passende beoordeling van pesticidengebruik en aanvullend onderzoek naar verspreiding en ecologische impact*. Dit onderzoek levert daarvoor concrete, veldgebaseerde inzichten.

VELDONDERZOEK

Langs een 3,7 km lang transect (onderzoekslijn) door De Groote Peel zijn 30 eikenbladmonsters verzameld en geanalyseerd door Eurofins op 690 pesticiden, om de relatie te bepalen tussen pesticidenconcentraties in eikenblad enerzijds en afstand tot de akkers in het agrarisch gebied anderzijds. Er werden 55 pesticiden aangetroffen in de Groote Peel, vrijwel allen te relateren aan akkerbouw; in hoge concentraties nabij de akker en in lagere concentraties in het centrum van het natuurgebied.

De pesticiden vertonen te onderscheiden verspreidingsprofielen:

Lokaal verspreidingsprofiel:

Voorbeeld: propamocarb.HCl; sterk afnemend in concentratie vanaf de akker.

Regionaal verspreidingsprofiel:

Voorbeeld: prosulfocarb; vrij constante concentraties over het hele transect door cumulatieve emissies uit een groter landbouwgebied.

Gemengd verspreidingsprofiel (lokaal + regionaal):

Voorbeeld: fluopyram en phthalimide (afbraakproduct van folpet); hoge concentraties nabij de akkers, verder op hele transect meetbaar in lagere concentraties.

CONCLUSIES

De cijfers zijn gebaseerd op een éénmalig onderzoek in een veldsituatie en de uitkomst is beïnvloed door verschillende variabelen (het weer, landschap en teeltkeus).

- Na 500 meter van de akker is het totaal gehalte pesticiden ca 90% afgenomen (t.o.v. de concentratie aan de rand van de akker). Na 2000 meter van de akker is het totaal gehalte pesticiden verder afgenomen tot ca 94%.
- Op alle meetpunten langs het transect worden 19 tot 30 pesticiden gemeten, ook in het centrum van de Peel met 20 pesticiden.
- Een aantal van de gevonden pesticiden is verboden.
- Verschillende van de gevonden pesticiden worden door het RIVM als 'zeer zorgwekkende stoffen' aangemerkt, waaronder PFAS-achtige pesticiden; deze breken nauwelijks af.

AANBEVELINGEN AAN DE OVERHEID

- Stel een spuitvrije en extensief beheerde bufferzone van 2000 meter vast rond De Grote Peel, overlappend met de bestaande hydrologische bufferzone van 2000 m. Hiermee wordt het voorzorgprincipe in acht genomen. Dit sluit ook aan bij voorzorgscenario's van het Planbureau voor de Leefomgeving zoals beschreven in 'Op zoek naar een nieuwe balans tussen landbouw en natuur in 2050': "extensief grondgebruik in zones van 2000 m rond Natura 2000-gebieden, nabij intensieve landbouw".
- Verbied het gebruik van de "zeer zorgwekkende" en de PFAS-achtige stoffen.
- Investeer in aanvullend verspreidings- en ecotoxicologisch onderzoek, zodat bufferzones juridisch onderbouwd en handhaafbaar worden.

ONDERZOEK ONDERSTEUNT JURIDISCH TRAJECT

Op 2 april 2025 heeft de Raad van State bevestigd dat het gebruik van pesticiden nabij Natura 2000-gebieden vergunningplichtig is indien niet met 100% zekerheid kan worden uitgesloten dat de kwaliteit van het natuurgebied door het gebruik van pesticiden verslechtert. Voor het gebruik van pesticiden moet dan een vergunningstraject worden doorlopen middels een passende beoordeling.

Mede o.b.v. het onderzoeksrapport van de Werkgroep uit 2025 zijn via handhavingsverzoeken de provincies Limburg en Noord-Brabant verzocht om op te treden tegen het gebruik van pesticiden bij de teelt van "intensieve teelten" (o.a. siergewassen en aardappels) in de nabije omgeving van de Peelgebieden. De provincies Limburg en Noord-Brabant hebben naar aanleiding van deze handhavingsverzoeken inmiddels tientallen overtredingen geconstateerd. Middels deze handhavingsverzoeken blijft de Werkgroep druk uitoefenen op de overheden om haar wettelijke taak om de natuur te beschermen uit te voeren.

Werkgroep Behoud de Peel roept de overheid op om nu regie te nemen en te zorgen voor effectieve bescherming van De Grote Peel en andere Natura 2000-gebieden.

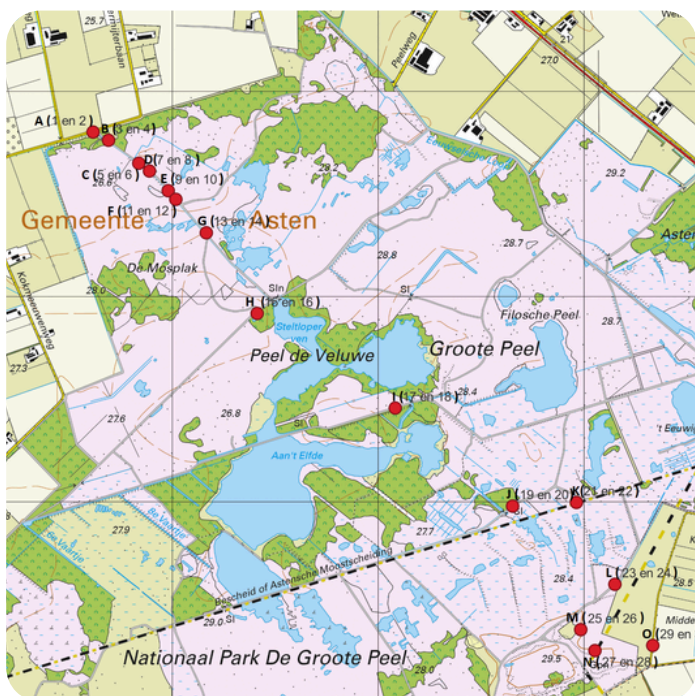

De volledige publicatie van “**Onderzoek naar de verspreiding van pesticiden in De Grote Peel**”, Een eerste aanzet voor de bepaling van bufferzones, is te vinden op de [website van Werkgroep Behoud de Peel](#).

WAT DOET WERKGROEP BEHOUD DE PEEL

Werkgroep Behoud de Peel is een onafhankelijke stichting, die zich het behoud en herstel van het Peelgebied als een hoogveen(achtig) landschap met de daaraan verbonden historische waarden en natuurkwaliteiten ten doel heeft gesteld. De Peel is een kwetsbaar Natura 2000-gebied, waar de oorspronkelijke hoogveenvegetatie en de daarmee samenhangende biodiversiteit dreigt te verdwijnen. Er is te veel stikstofneerslag, verdroging en het gebied wordt steeds meer bedreigd door intensieve teelten.

De Werkgroep is al sinds 1978 strijdvaardig en actief met het behoud en herstel van de Peelgebieden. Werkgroep Behoud de Peel is een vrijwilligersorganisatie, die de jarenlange inzet voor het behoud van dit waardevolle natuurgebied alleen kan volhouden dank zij de steun van talrijke supporters. Voor dit specifieke onderzoek naar pesticiden in de Peel gaat onze speciale dank uit naar Advocaat van de Aarde die dit onderzoek mede mogelijk heeft gemaakt.

Het onderzochte transect

info@wbdp.nl

www.wbdp.nl